

בש"פ 6821/16 - אריסה ג'ונסון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6821/16

כבוד השופט צ' זילברטל
אריסה ג'ונסון

לפני:
המבקשת:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בבאר שבע בתיק עמ"ת 60882-08-16 שניתנה ביום
1.9.2016 על ידי כב' השופט אליהו ביתן

עו"ד אלון דוידוב

בשם המבקשת:

החלטה

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 1.9.2016 בעמ"ת 60882-08-16 (כב' השופט א' ביתן), במסגרתה נדחה ערר על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע מיום 25.8.2016 במ"ת 50164-08-16 (כב' סגן הנשיאה ע' רוזין), בגדרה הורה בית המשפט על מעצרה של המבקשת עד תום ההליכים המתנהלים נגדה.

רקע והליכים קודמים

1. נגד המבקשת, נתינת תאילנד כבת 35 העובדת בישראל, הוגש כתב אישום בגין החזקה של כ-48 גרם סם מסוכן

עמוד 1

מסוג מתאמפטאמין מחולק ל-44 יחידות. בגין האמור ייחס כתב האישום למבקשת עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) בצירוף סעיף 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצר המבקשת עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים בעניינה. בבקשה צוין כי מלבד עילת המעצר הסטוטורית שקמה בעניינה של המבקשת מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו-1996, קיים גם חשש מובנה מפני הימלטות המבקשת מן הדין, בהיותה אזרחית זרה.

3. בהחלטתו מיום 25.8.2016 קיבל בית משפט השלום את בקשת המשיבה. בית המשפט קבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית בעניינה של המבקשת, כמו גם עילת מעצר, שכן העבירות המיוחסות לה מקימות חזקת מסוכנות. הודגש, כי כמות הסמים הגדולה והמחולקת למנות שנמצאה אצל המבקשת, כמו גם ראיות נוספות, מעידות על כך שבמקום מגוריה מתנהל עסק למכירת סמים.

בהמשך, פנה בית המשפט לבחון את חלופת המעצר שהציעה המבקשת - מעצר בית בביתו של הערב מר סיבוני ובפיקוחו. בית המשפט מצא כי אין בידי החלופה המוצעת כדי להגשים את תכלית המעצר, וזאת נוכח העובדה שהמפקח המוצע הוא אדם בעל מוגבלות הנעזר בכיסא גלגלים ובמטפלת במשך רוב שעות היום, משותק בידו וברגלו, אשר נקבעו לו 93 אחוזי נכות. עוד צוין שבמהלך חקירתו אישר המפקח המוצע כי נזקפו לחובתו בעבר הרחוק רישומים פליליים בגין שימוש בסמים, וכיום הוא משתמש בסמים באופן חוקי לצורך הפחתת כאבים מהם הוא סובל. בית משפט השלום הטיל ספק באפשרות כי במצבו יוכל זה האחרון לעמוד בהתחייבות לפקח על המשיבה בתנאי מעצר בית מלאים במשך חודשים ארוכים, ובהיעדר חלופה נוספת, הורה על מעצרה של המשיבה עד תום ההליכים המשפטיים נגדה.

4. כלפי החלטה זו הגישה המבקשת ערר לבית המשפט המחוזי, אשר נדחה ביום 1.9.2016. צוין, כי אין חולק על קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למבקשת ועל קיומה של עילת מעצר סטוטורית. באשר לשאלת חלופת המעצר, נקבע כי המפקח המוצע אינו מתאים, נוכח נסיבותיו האישיות, לשמש כמפקח על המבקשת. בית המשפט ציין כי מעבר להיות המפקח המוצע מוגבל בתנועותיו וככלל טרוד בענייניו הבריאותיים, היכרותו עם המבקשת דלה ביותר. עוד הודגש, כי עיסוק במכירת סמים יכול להתבצע מתוך דירת מגורים, ועל כן בנסיבות המקרה דן מתעורר צורך בפיקוח הדוק וצמוד על המבקשת.

בקשת רשות הערר

5. כלפי החלטת בית המשפט המחוזי הוגשה הבקשה דנא. טוענת המבקשת כי עניינה מעלה שאלה רוחבית בדבר כשירותו של אדם בעל מוגבלות גופנית לשמש מפקח במעצר בית. לדידה, מדובר בשאלה משפטית החורגת מגדר העניין הקונקרטי ואשר טרם נקבעה בה הלכה מחייבת, ומכאן שהיא מצדיקה קיום דיון בערר ב"גלגול שלישי". המבקשת מבקשת מבית המשפט לקבוע כי מוגבלותו הגופנית של אדם אינה מעלה ואינה מורידה מכשירותו לשמש מפקח במעצר בית.

לגופו של עניין, המבקשת עותרת להורות על שחרורה למעצר בית בתנאים שהוצגו בפני הערכאות הקודמות. בבקשה נטען, בין היתר, כי לא היה מקום לפסול את המפקח המוצע מלשמש כמפקח במעצר בית אך בשל היותו בעל מוגבלות הנעזר בכיסא גלגלים.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בבקשת הרשות לערור באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, בלי להידרש לתגובת המשיבה.

כידוע, רשות ערר תינתן אך במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית, החורגת מעניינה הפרטי של המבקשת, או בהתקיים נסיבות חריגות המצדיקות זאת (ראו: בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקאות 6-7 (17.4.2011), והאסמכתאות המצויות שם). הבקשה דנא אינה עומדת באמות המידה לקבלת בקשת רשות ערר ב"גלגול שלישי".

7. על אף טענת המבקשת כי עניינה מעורר לכאורה שאלה רחבת היקף בדבר כשירותם של בעלי מוגבלויות למלא תפקיד של מפקח במעצר בית, התרשמתי כי החלטות הערכאות הקודמות נטועות בנסיבות עניינה הקונקרטי של המבקשת. במסגרת ההליך לא נקבע כי יש למנוע באופן קטגורי מאנשים בעלי מוגבלויות את האפשרות למלא תפקיד של מפקח, וודאי שזה אף אינו הדין, אלא הוחלט על דחיית חלופת המעצר המוצעת כפי שתוארה לעיל. ההחלטה על דחיית החלופה התקבלה מתוך בחינת נתוניו הספציפיים של המפקח המוצע, שאינם מתמצים בעובדת מוגבלותו, ולנוכח המסוכנות הנשקפת מן המבקשת, אותה נועדה חלופת המעצר לאיין. ענייננו, אפוא, אינו בצורך לקבוע הלכות מקום בו טרם נקבעה ההלכה, או בצורך ליישב בין פסיקות סותרות. כאמור, בהינתן החלטה הנטועה במערכת עובדות ספציפית, אין, ככלל, הצדקה למתן רשות ערר.

8. יתר על כן, גם לגופו של עניין שוכנעתי כי דין הבקשה להידחות. לא מצאתי כי נפל פגם בקביעותיהם של בתי המשפט בדבר מעצרה של המבקשת עד תום ההליכים. מוגבלותו הפיזית של המפקח המוצע, היותו טרוד בענייניו-שלו ועובדת היעזרותו במטפלת משך רוב שעות היממה הן בגדר עובדות רלוונטיות במסגרת שקילת כשירותו לפקח על המבקשת, וזאת בייחוד נוכח הפיקוח ההדוק הנחוץ לצורך איון מסוכנותה של מי שמיוחסת לה החזקת סמים בבית מגוריה. מעבר לכך, כאמור, מן האמור לעיל ניכר כי אלה אינם השיקולים היחידים שנשקלו בהחלטות דנן, ויש להניח שגם העובדה שבבית המפקח מצויים (כדין) סמים לצרכיו הרפואיים, אינה מקלה על האפשרות לאשר מקום זה כחלופת מעצר כשעסקינן במבקשת שהיאשמה בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית.

נוכח כל האמור, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ה' באלול התשע"ו (8.9.2016).

